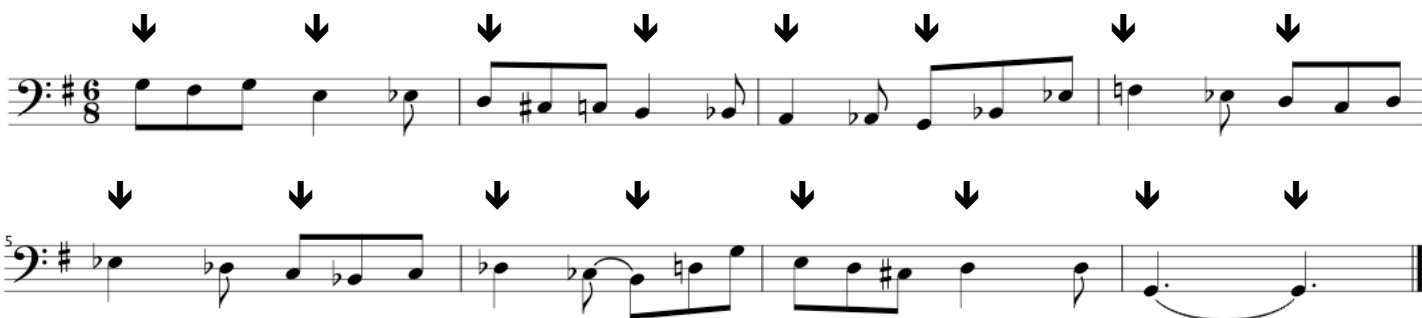

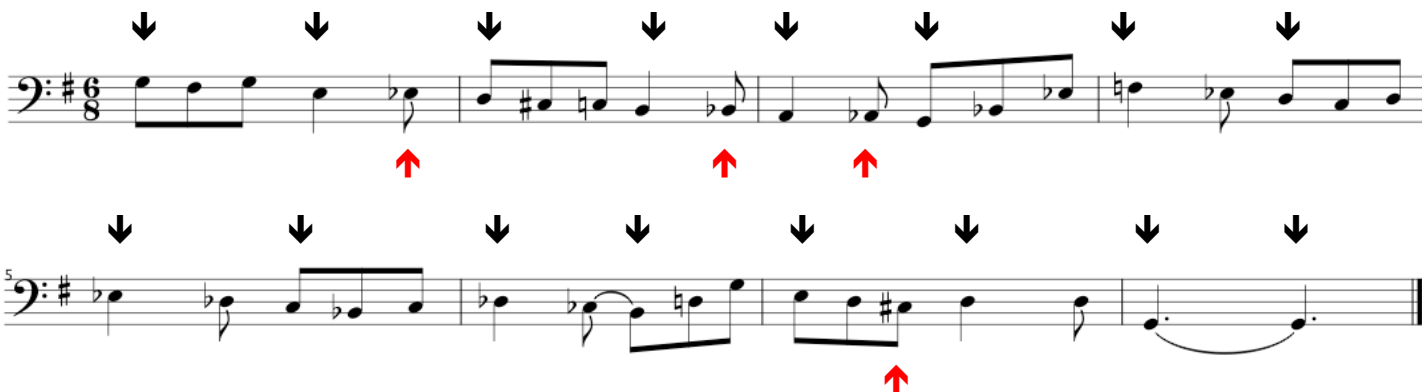
Basso 3

Μέτρο 6/8: Ποιος είναι ο αρμονικός ρυθμός;

Μπορεί όμως να είναι πιο «πυκνός»: Η πιο συχνή εναλλαγή βαθμίδων εξαρτάται από την εξέλιξη της μελωδικής γραμμής και η αλληλουχία των συγχορδιών θα πρέπει να είναι λογική σύμφωνα με τους κανόνες της τονικής αρμονίας. Συνεπώς, σε ορισμένα σημεία του θέματος είναι απαραίτητη η εξής αντιμετώπιση:

Στη λύση του θέματος πρέπει να προσέξουμε τα εξής: (Από Σημειώσεις Αρμονίας κ. Μ.Καμπούρη)

1) Αρμονική/Μετατροπική αλυσίδα:

Η αλυσίδα είναι μια πολύτιμη μουσική λειτουργία. Θα πρέπει να ανιχνεύεται πριν από όλα τα υπόλοιπα, και να πραγματοποιείται πάντοτε. Πριν από οτιδήποτε, βρίσκουμε τις αλυσίδες.

2) Βασικά «σχήματα» και μελωδικές κινήσεις:

Αν και η μελωδική εικόνα των τελικών θεμάτων είναι «θολή» λόγω των καλλωπιστικών φθόγγων, κάποια μελωδικά σχήματα είναι εύκολα αναγνωρίσιμα, και αποτελούν πολύτιμο οδηγό στην σωστή εύρεση της κλίμακας.

The image shows two staves of music in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 6/8. The first staff contains two measures of music. Above the first measure, a blue double-headed arrow spans the notes, with the numbers 5, 4, 3 written below it. Below the first measure, the harmonic analysis 'V-----2 I 6' is written in red. Above the second measure, another blue double-headed arrow spans the notes, with the numbers 5, 4, 3 written below it. Below the second measure, the harmonic analysis 'V-----2 I 6' is written in red. The second staff contains two measures of music. Above the first measure, a blue double-headed arrow spans the notes, with the numbers 5, 4, 3 written below it. Below the first measure, the harmonic analysis 'V-----2 I 6' is written in red. Above the second measure, a blue double-headed arrow spans the notes, with the numbers 5, 4 written below it. Below the second measure, the harmonic analysis 'V-----2' is written in red. The third staff contains two measures of music. Above the first measure, a blue double-headed arrow spans the notes, with the numbers 4, 5, 5, 1 written below it. Below the first measure, the harmonic analysis '(V6) I 6/4 V I' is written in red. Above the second measure, a blue double-headed arrow spans the notes, with the numbers 4, 5, 5, 1 written below it. Below the second measure, the harmonic analysis 'V' is written in red.

3) Αναγνώριση πραγματικών και ξένων φθόγγων:

Τα «σχήματα» των καθυστερήσεων αλλά και η σύζευξη από το ασθενές προς το ισχυρό μέρος του μέτρου σηματοδοτούν την **καθυστερήση**. Μια σύζευξη προσωδίας (**legatura**) συνήθως «αγκαλιάζει» μια και μόνη συγχορδία. Από την ύπαρξη της legatura και από τη γνώση ότι οι **μικρές αξίες στα ασθενή και τα δευτερεύοντα** είναι συνήθως διαβατικοί, ποικίλματα, εκφυγές και προηγήςεις, αποκτούμε σαφή εικόνα του ποιοι φθόγγοι είναι πραγματικοί και ποιοι καλλωπιστικοί. Προσοχή και στα αρπίσματα, που ορίζουν πάντα μια και μόνη συγχορδία.

Επεξήγηση αρχικών γραμμάτων: π=ποίκιλμα, δ=διαβατικός

The image shows two staves of music in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 6/8. The first staff contains two measures of music. Above the first measure, the letter 'π' is written. Above the second measure, the letter 'δ' is written. Above the third measure, the word 'άρπισμα' is written. Above the fourth measure, the letter 'π' is written. The second staff contains two measures of music. Above the first measure, the letter 'π' is written. Above the second measure, the word 'άρπισμα' is written. Above the third measure, the letter 'δ' is written.

4) Μετατροπίες:

Η **χρωματική** μετατροπία είναι πάντοτε εμφανής από την όξυνση ή τη βάρυνση στη φωνή. Η **εναρμόνιση** μετατροπία φαίνεται από τις δεμένες εναρμόνιες νότες (θέλει και λίγο προσοχή εάν αυτό συμβαίνει πάνω σε πολύ μικρές αξίες, όπως τα όγδοα). Δεν ξεχνάμε τις «**ενδείξεις μετατροπίας**» (Μελωδικά «σχήματα», νέα αλλοίωση, άλυτος προσαγωγέας και αλλοπρόσαλλες συνδέσεις βαθμίδων) που μας φανερώνουν σε ποια κλίμακα βρισκόμαστε κάθε φορά. Και βέβαια, προσοχή στην **1^η** και την **3^η** νότα της κλίμακας, οι οποίες μας φανερώνουν το **όνομα** και το **γένος** της κλίμακας!

The image shows two staves of music in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 6/8. The first staff contains two measures of music. Above the first measure, the letter 'ΣΟΛ' is written. Above the second measure, the letter 'ΦΑ' is written. Above the third measure, the letter 'ΜΙb' is written. Above the fourth measure, the letter 'ΣΙb' is written. Below the first measure, the harmonic analysis 'ΛΑb' is written. Below the second measure, the harmonic analysis 'ΣΟΛb' is written. Below the third measure, the harmonic analysis 'ΣΟΛ' is written. Below the fourth measure, the harmonic analysis '(V 2) (V6 6/5)' is written. The second staff contains two measures of music. Above the first measure, the letter 'ΛΑb' is written. Above the second measure, the letter 'ΣΟΛb' is written. Above the third measure, the letter 'ΣΟΛ' is written. Below the first measure, the harmonic analysis '(V 2) (V6 6/5)' is written. Below the second measure, the harmonic analysis '(V 2)' is written.

5) Οικονομία στα αρμονικά μέσα:

Όσο πιο λίγες κλίμακες και συγχορδίες έχει ένα θέμα, τόσο **καλύτερο** είναι! Ο λόγος είναι ότι θα έχουμε περισσότερη **ενότητα** και **καθαρότητα** στις φράσεις, σε αντίθεση με ένα πολύ πυκνό αρμονικά και μετατροπικά θέμα, που θα είναι δυσνόητο και αλλοπρόσαλλο τονικά. Και προσοχή: **Ένα μέρος του μέτρου είναι φορέας μιας και μόνης συγχορδίας!** Σπανιότατες οι εξαιρέσεις, και **μόνο** σε μεγάλη ανάγκη.

π.χ. Basso 3, μέτρα 1-2

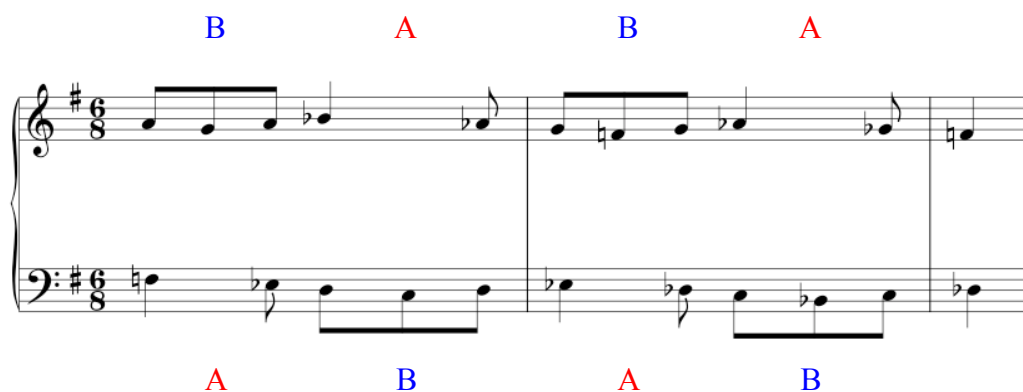
OXI ΚΑΛΟ

I V⁶ I VI IV^{6#}₅ V (V⁶) V² I⁶
V

6) Μοτιβική επεξεργασία:

Η ώρα για τη δική μας «πινελιά» στο κομμάτι! Η ώρα να προσθέσουμε τις **δικές μας** καλλωπιστικές νότες (αφού πρώτα λυθεί πλήρως το θέμα), φροντίζοντας να πετύχουμε όσο το δυνατόν περισσότερα **μιμητικά σχήματα** ανάμεσα σε όλες τις φωνές της χορωδίας (μοτιβικός διάλογος) εάν αυτό γίνεται.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ (Από τις οδηγίες των Πανελληνίων εξετάσεων)

1. Κίνηση φωνών (20/100):

Κατά τη σύνδεση των συγχορδιών τηρούνται οι κανόνες, όπως περιγράφονται στο επόμενο εδάφιο (Γ.ΚΑΝΟΝΕΣ).

2. Λειτουργικότητα αρμονικών συνδέσεων (50/100):

α) Στα σημεία όπου η μελωδία φαίνεται να οδηγείται σε πτώση πρέπει να εμφανίζονται τα κατάλληλα πτωτικά σχήματα.

β) Η αλληλουχία των συγχορδιών θα πρέπει να είναι λογική σύμφωνα με τους κανόνες της τονικής αρμονίας. Δηλαδή, κάθε συγχορδία θα πρέπει να προκύπτει από την προηγούμενη και να οδηγεί λογικά στην επόμενη (όχι απαραίτητα με έναν και μοναδικό τρόπο).

3. Αρμονικός ρυθμός (20/100):

Η συχνότητα εναλλαγής των συγχορδιών και η χρονική τους διάρκεια προκύπτουν από την ίδια τη μελωδία.

4. Συνολική εικόνα (10/100):

Συνεκτιμάται η γενική μουσική δημιουργικότητα, καθώς επίσης και η ευρηματικότητα στην κίνηση των τριών χαμηλότερων φωνών (χρήση ξένων φθόγγων, μιμήσεων κ.λπ.).